ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΧΡΙΣΤΟΣ ΡΙΖΟΠΟΥΛΟΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ—ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ
ΑΝΔΡ. ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ 61α
ΤΗΛΕΦΩΝΑ:
Διεύθυνσις 32-02
Σύνταξις - Διαχείρισις 28-52

Η ΗΜΕΡΑ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΩΪΝΗ — ΤΩΝ ΠΑΤΡΩΝ — ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ
12
ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
1964
Τιμὴ φύλλου Δραχ. 1,50

ΥΨΗΛΟΝ ΤΟ ΗΘΙΚΟΝ ΤΟΥ ΛΑΟΥ ΤΗΣ ΜΑΡΤΥΡΙΚΗΣ ΜΕΓΑΛΟΝΗΣΟΥ

Ἡ Κύπρος ἀποφασισμένη ν' ἀγωνισθῇ μέχρις ἐσχάτων

Ἀπέρριψε τὸν ὅρον τῆς Τουρκίας, ὅπως ἐγκαταλείψῃ τὴν καταληφθεῖσαν δι' ἐπιχειρήσεων περιοχήν

ΕΙΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΝ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ Η ΕΠΙΘΕΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΜΑΝΣΟΥΡΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ. Ἀφίχθη χθὲς τὴν μεσημβρίαν εἰς τὰς Ἀθήνας ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Κύπρου κ. Κυπριανοῦ.

Ὁμιλῶν ἅμα τῇ ἀφίξει του πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ τύπου ὁ Κύπριος ὑπουργὸς ἐτόνισεν ὅτι ὁ κυπριακὸς λαὸς εἶναι ἀποφασισμένος νὰ ἀποθάνῃ μέχρι τελευταίου ἢ νὰ νικήσῃ, προσέθεσε δὲ ὅτι, ἡ Κύπρος θὰ καταγγείλῃ εἰς τὸν ΟΗΕ καὶ τὰς γενομένας χθὲς τὴν πρωΐαν ὑπὸ τουρκικῶν ἀεροπλάνων ἀναγνωριστικὰς πτήσεις εἰς δύο σημεῖα ὑπεράνω τῆς νήσου.

Ὁ κ. Κυπριανοῦ ἔλαβε μέρος εἰς δύο συσκέψεις ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Παπανδρέου. Τῶν συσκέψεων αὐτῶν μετέσχον καὶ οἱ ὑπουργοὶ Ἐξωτερικῶν καὶ Ἐθνικῆς Ἀμύνης κ.κ. Κωστόπουλος καὶ Γαρουφαλιᾶς καὶ ὁ ὑφυπουργὸς Ἐθνικῆς Ἀμύνης κ. Παπακωνσταντίνου.

ΛΕΥΚΩΣΙΑ. Τὸ ὑπουργεῖον Ἐξωτερικῶν τῆς Κύπρου ἀπέρριψε τὴν τουρκικὴν αἴτησιν περὶ ἀποχωρήσεως τῶν κυπριακῶν στρατευμάτων ἐκ τῶν καταληφθεισῶν θέσεων καὶ ὑποχωρήσεως εἰς ἐκείνας, ποὺ κατεῖχον πρὸ τῶν τελευταίων μαχῶν εἰς τὴν βορειοδυτικὴν ἀκτὴν τῆς Κύπρου.

Τὸ κυπριακὸν ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἐδήλωσε σχετικῶς, ὅτι «διὰ ψυχολογικοὺς λόγους εἶναι ἀδύνατος» ἡ ἀποχώρησις τῶν Ἑλληνοκυπρίων ἀπὸ τὰς θέσεις, τὰς ὁποίας κατέλαβον, κατόπιν βαρυτάτων ἀπωλειῶν, τὰς ὁποίας προεκάλεσεν εἰς αὐτοὺς ἡ τουρκικὴ ἀεροπορία.

Πηγαὶ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν ἐξέφραζον ἀμφιβολίαν κατὰ πόσον ἡ ἑλληνοκυπριακὴ ἀπόρριψις τῆς τουρκικῆς αἰτήσεως θὰ προκαλέσῃ ἀμέσως νέας τουρκικὰς ἀεροπορικὰς ἐπιδρομάς. Ὑπεγραμμίζετο, ὅμως, ὅτι ἡ ἀπόρριψις ἀνοίγει τὴν θύραν διὰ νέας ταραχάς.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΤΩΝ ΓΕΓΟΝΟΤΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ. Κατ' ἀσφαλεῖς πληροφορίας τὸ ἱστορικὸν τῶν γεγονότων τῆς παρελθούσης ἑβδομάδος εἰς Κύπρον ἔχει ὡς ἑξῆς:

Κατὰ τὰς συσκέψεις ἐν Ἀθήναις τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως μετὰ τοῦ προέδρου τῆς Κυπριακῆς δημοκρατίας ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου καὶ ἐν συνεχείᾳ μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Γρίβα εἶχε διαπιστωθῆ πλήρης ταυτότης γραμμῆς ὡς πρὸς τὴν πολιτικὴν διαχείρισιν τοῦ κυπριακοῦ θέματος καὶ εἶχεν ἐπίσης συμφωνηθῆ ὅτι οὐδεμία πολεμικὴ ἐνέργεια θὰ ἐπεχειρεῖτο ἐν τῇ νήσῳ ἄνευ προηγουμένης ἐνημερώσεως καὶ ἐγκρίσεως τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως.

Τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην ἡ κυπριακὴ ἡγεσία ἐξ ἰδίας πρωτοβουλίας καὶ ἐν ἀπολύτῳ ἀγνοίᾳ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως κατόπιν ὡρισμένων τουρκικῶν κινήσεων, ἀνέλαβε τὴν στρατιωτικὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἐκκαθαρίσεώς της Μανσούρας. Ἡ στρατιωτικὴ αὐτὴ ἐπιχείρησις ἐξηκολούθησε μέχρι τοῦ Σαββάτου.

Τὴν πρωΐαν τοῦ Σαββάτου ὁ πρόεδρος τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως διαπιστῶν τὰς συνεπείας εἰς τὰς ὁποίας θὰ ὡδήγει ἡ ἐπιχείρησις ἀπηύθυνε πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Μακάριον τὸ ἀκόλουθον τηλεγράφημα: «Ἐκφράζω τὴν βαθυτάτην λύπην μου διότι ἄλλα συμφωνοῦμεν καὶ ἄλλα πράττετε». Καὶ διότι αἱ στρατιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις συνεχίζοντο ὁ πρωθυπουργὸς κ. Παπανδρέου ἀπέστειλε τὴν ἑσπέραν τοῦ Σαββάτου πρὸς τὸν ἀρχιεπίσκοπον Μακάριον τὸ γνωστὸν ἀνοικτὸν τηλεγράφημα πρὸς τὸ ὁποῖον καὶ συνεμορφώθη ἡ κυπριακὴ ἡγεσία.

Κατὰ τὴν σύσκεψιν τοῦ συμβουλίου τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, τὸ ὁποῖον συνῆλθε τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ, ἐξητάσθη καὶ πάλιν ἡ κατάστασις. Καὶ ἐν ὄψει τοῦ βαρβάρου βομβαρδισμοῦ τοῦ ἀμάχου πληθυσμοῦ ἐκ μέρους τῶν τουρκικῶν ἀεροπλάνων ὁ ὁποῖος ἐνηργήθη τὴν πρωΐαν τῆς Κυριακῆς παρὰ τὴν ἀναστολὴν τῶν ἐχθροπραξιῶν ἐκ μέρους τῶν Ἑλληνοκυπρίων, ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τοῦ Σαββάτου ἡ κυβέρνησις ἀνεκοίνωσε τὴν ἀπόφασιν της ὅπως ἐπέμβουν ἀμέσως ἑλληνικαὶ δυνάμεις πρὸς ἄμυναν τοῦ κυπριακοῦ ἑλληνισμοῦ. Προειδοποίησις τῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξεν ἡ πτῆσις τῶν ἑλληνικῶν ἀεροπλάνων ὑπεράνω τῆς Λευκωσίας. Ἡ ἐπέμβασις αὕτη ἀνεστάλη κατόπιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας.

Ὁ κ. Θάντ ἐλπίζει ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβ. Ἀσφαλείας δὲν θὰ παραβιασθῇ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ΟΗΕ κ. Θάντ, ἀπήντησεν τηλεγραφικῶς εἰς τὸ μήνυμα τοῦ κ. Κροῦστσεφ περὶ Κύπρου. Ὁ κ. Θὰντ τονίζει ὅτι ἔχει τὴν διακαῆ ἐλπίδα ὅτι τὰ ἐνδιαφερόμενα μέρη θὰ ἐφαρμόσουν ἄνευ ἐνδοιασμοῦ τοὺς ὅρους τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἀσφαλείας καὶ θὰ πράξουν πᾶν τὸ δυνατὸν διὰ τὴν ἐπάνοδον τῆς εἰρήνης εἰς τὴν περιοχὴν αὐτήν.

Ὡς γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ΟΗΕ, προσθέτει ὁ κ. Θὰντ, θὰ συνεχίσω πράττων πᾶν τὸ δυνατὸν διὰ νὰ εὑρεθῇ λύσις τοῦ προβλήματος εἰρηνικὴ καὶ σύμφωνος πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ ΟΗΕ.

ΑΓΑΝΑΚΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΝ

ΚΑΪΡΟΝ. Ὁ πρόεδρος τῆς ΗΑΔ κ. Νασὲρ διὰ μηνύματός του πρὸς τὴν κυπριακὴν κυβέρνησιν ἐκφράζει τὴν βαθεῖαν ἀγανάκτησιν ποὺ προεκάλεσεν εἰς τὴν χώραν του ἡ τουρκικὴ ἐπίθεσις, θῦμα τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἡ Κύπρος.

Εἰς τὸ μήνυμά του ὁ πρόεδρος Νασέρ, τονίζει μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

«Ἡ ΗΑΔ ἐνῶ διακηρύσσει ὅτι ὑποστηρίζει πλήρως τὸν λαὸν τῆς Κύπρου κατὰ τῆς ἐνόπλου ἐπιθέσεως, ἐκφράζει τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἐπικρατήσῃ σύνεσις εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποφευχθῇ ἐπιδείνωσις τῆς καταστάσεως, δυναμένη νὰ ὁδηγήσῃ εἰς λίαν σοβαρὰ ἀποτελέσματα».

Ἀνάλογα μηνύματα καταδικάζοντα τὴν ἐπιθετικὴν ἐνέργειαν τῶν Τούρκων καὶ ἐκφράζοντα τὴν συμπαράστασιν τῆς χώρας του πρὸς τὸν κυπριακὸν λαόν, ἀπέστειλεν καὶ ὁ πρόεδρος τῆς Πολωνίας.

Ἐπίσης ὁ πρόεδρος τῆς Γκάνα κ. Νκρούμπαχ ἀπηύθυνεν ἔκκλησιν πρὸς τὰς ἐνδιαφερομένας κυβερνήσεις ὅπως ἐπιδείξουν μετριοπάθειαν καὶ ψυχραιμίαν ἐνώπιον τῆς παρούσης φάσεως τῆς κυπριακῆς κρίσεως, προκειμένου νὰ ἀποφευχθῇ διεθνὴς σύγκρουσις.

Ὁ βελγικὸς τύπος ὑπὲρ τῶν Κυπρίων

ΒΡΥΞΕΛΛΑΙ. Ἡ ἐφημερὶς «Λαὸς» ἐπίσημον ὄργανον τοῦ βελγικοῦ σοσιαλιστικοῦ κόμματος εἰς χθεσινὸν ἄρθρον της ὑποστηρίζει ἐνθέρμως τὰς ἑλληνικὰς ἀπόψεις διὰ τὴν Κύπρον καὶ καταδικάζει τὴν βάρβαρον ἐπιδρομὴν τῶν Τούρκων κατὰ τῆς νήσου.

Ὁ ἀρθρογράφος τῆς ἐγκύρου βελγικῆς ἐφημερίδος, τονίζει ὅτι μόνη λύσις τοῦ κυπριακοῦ προβλήματος εἶναι ἡ ἀπόλυτος ἀνεξαρτησία καὶ ἡ Ἕνωσις τῆς νήσου μὲ τὴν Ἑλλάδα.

Ἑτέρα ἐφημερίς, τὸ «Ἐλεύθερον Βέλγιον», ὑποστηρίζει ἐπίσης εἰς χθεσινὸν κύριον ἄρθρον της τὰς ἑλληνικὰς ἀπόψεις ἐπὶ τοῦ κυπριακοῦ ζητήματος.

Παρακολουθεῖται ἡ κατάστασις ὑπὸ τοῦ Συμβ. Ἀσφαλείας

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Τὸ Συμβούλιον Ἀσφαλείας ἐξακολουθεῖ νὰ παρακολουθῇ τὸ πρόβλημα τῆς Κύπρου, ἄν καὶ ὑπάρχουν ἀμφιβολίαι ὅτι θὰ συνέλθῃ τοῦτο ἐκ νέου, ἐφόσον ἡ κατάστασις εἰς τὴν νῆσον ἐξακολουθήσῃ βελτιουμένη.

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς τῶν Ἡν. Ἐθνῶν κ. Θάντ ἐδήλωσεν, ὡς γνωστόν, ὅτι, ἡ συμφωνηθεῖσα κατάπαυσις τοῦ πυρὸς ὑπὸ τῆς Κύπρου καὶ τῆς Τουρκίας, ἐτέθη τώρα ἐν ἰσχύϊ, προσθέσας ὅτι θὰ καταβάλῃ κάθε προσπάθειαν διὰ τὴν ἐποικοδομητικὴν διατήρησιν τῆς εἰρήνης εἰς ὅλας τὰς περιοχὰς τῆς Κύπρου.

ΟΤΤΑΒΑ. Ὁ Καναδὸς ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Μάρτιν ἐδήλωσε ὅτι ὁ Καναδᾶς θὰ παραμείνῃ εἰς τὴν διεθνῆ δύναμιν τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν εἰς τὴν Κύπρον καὶ ὅτι θὰ δεχθῇ εὐμενῶς τὴν συμμετοχήν εἰς αὐτὴν καὶ ἄλλων χωρῶν, ἐφ' ὅσον ἡ Κυπριακὴ Κυβέρνησις ἀποδεχθῇ ταύτας.

Ἐξ ἄλλου, ὀλίγον ἀργότερον, ὁ πρωθυπουργὸς κ. Πήρσον, ἐδήλωσε πρὸς τοὺς δημοσιογράφους τὰ ἑξῆς: «Τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη κατώρθωσαν νὰ τερματίσουν τὰς ἐχθροπραξίας, εἰς τὰς ὁποίας περιελαμβάνοντο δύο συνεταῖροι τοῦ ΝΑΤΟ, ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Τουρκία, καὶ οἱ ὁποῖοι διεξήγοντο ἐπὶ Κυπριακοῦ ἐδάφους, χώρας - μέλους τῆς Κοινοπολιτείας, παρουσίᾳ τῆς δυνάμεως τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν.

»Δύνασθε νὰ φαντασθῆτε πλέον τραγικὴν κατάστασιν;

»Εἶναι μᾶλλον ἀδύνατον νὰ πιστεύσῃ τις ὅτι μία μικρὰ νῆσος τῆς Μεσογείου θὰ ἦτο εἰς θέσιν νὰ προκαλέσῃ τρίτον παγκόσμιον πόλεμον.

«Τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐπιτραπῇ, οὔτε νὰ συμβῇ, καὶ μόνον τὰ Ἡνωμένα Ἔθνη δύνανται νὰ σταματήσουν τὴν κατάστασιν αὐτήν».

ΛΟΝΔΙΝΟΝ. Ὁ βρετανικὸς Τύπος συνέχισε καὶ χθὲς τὴν βιαίαν ἐπίθεσίν του ἐναντίον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου, μία δὲ ἐκ τῶν ἐφημερίδων — ἡ «Νταίηλυ Σκὲτς» — δημοσιεύει ὑπὸ ὁλοσέλιδον τίτλον «Ὁ Μακάριος πρέπει νὰ φύγῃ» τὰ ἑξῆς:

«Τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Μακάριον, τὸν ἱεράρχην μὲ τὰ αἱμοσταγῆ χέρια, ἐταπείνωσεν ὁ Κροῦστσεφ, ἀπηρνήθη ὁ Γρίβας ἐπετίμησεν ἡ Ἑλλὰς καὶ ἐκεραυνοβόλησαν ἡ Βρετανία καὶ ἡ Ἀμερική».

«Ἡ «Σκὲτς» πιστεύει ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ εἰρήνη εἰς τὴν Κύπρον ἐφ' ὅσον ὁ κακοήθης ἱερεὺς εἶναι πρόεδρος».

»Ἐκεῖνος πταίει δι' ὅλα τὰ δεινὰ ποὺ εἶδε... Πιστεύομεν ὅτι ὁ πρόεδρος — Ἀρχιεπίσκοπος εἶναι ἕνας αἱμοσταγὴς ὑποκριτής. Ἀπὸ οὐδένα ζητοῦμε συγγνώμην δι' αὐτὸ ποὺ λέγομεν».

Ἐξ ἴσου δριμεῖς ἦσαν αἱ ἐπιθέσεις καὶ ἄλλων ἐφημερίδων, ὡς τῆς «Νταίηλυ Μαίηλ», τῆς «Νταίηλυ Ἐξπρὲς» καὶ τῆς «Νταίηλυ Μίρρορ».

Ἡ «Νταίηλυ Ἐξπρὲς» γράφει τὰ ἑξῆς: «Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Μακάριος προσπαθεῖ νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὰς τουρκικὰς ἐπιθέσεις ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων Κυπρίων. Ἤδη παρουσιάζει τὴν Τουρκίαν εἰς τὸν κόσμον ὡς ἐπιδρομέα.

»Ἐν τούτοις, οἱ Τοῦρκοι ὑπέστησαν προκλήσεις τὰς ὁποίας δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπομείνουν περισσότερον. Ἀπὸ μηνῶν ἡ ἀσφάλειά των ὑπονομεύεται. Ἦσαν στόχοι τῶν Ἑλλήνων ἐνόπλων».

Ἡ «Νταίηλυ Μαίηλ» γράφει: «Ἡ ἐκεχειρία εἶναι ἀποδεκτὴ ὑπὸ τοῦ Μακαρίου ἐὰν τὴν δεχθοῦν οἱ Τοῦρκοι. Ἐκεῖνοι τὴν δέχονται ἐὰν οἱ Ἕλληνες ἐγκαταλείψουν τὰ τουρκικὰ χωρία ποὺ κατέλαβον τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα. Τὸ αἴτημα τοῦτο εἶναι λογικόν. Ἔχει σχεδὸν λησμονηθῆ ὅτι αἱ τουρκικαὶ ἐπιθέσεις ἐξαπελύθησαν πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν τουρκικῶν θέσεων., κατόπιν προκλήσεων. Ὁ Μακάριος ἐδάγκωσε περισσότερον ἀπὸ ὅσα ἠμπορεῖ νὰ μασήσῃ. Ἔχει ἤδη κριθῆ δυσμενῶς. Τὰ μάτια τοῦ κόσμου φαίνεται ὅτι ἐπὶ τέλους ἤνοιξαν διὰ νὰ ἴδουν ποία εἶναι ἡ πραγματικὴ φύσις του».

Ἡ Τουρκία ζητεῖ ν' ἀποσύρῃ ἀπὸ τὸ ΝΑΤΟ δυνάμεις

ΠΑΡΙΣΙ. Ὁ Τοῦρκος ἐπιτελάρχης εἶχε χθὲς μὲ τὸν ἀρχηγὸν τοῦ ΝΑΤΟ στρατηγὸν Λέμνιτσερ συνομιλίαν ἡ ὁποία διήρκεσε πλέον τῶν δυόμισυ ὡρῶν.

Ὡς ἐκ τῆς διαρκείας της συμπεραίνεται ὅτι τὸ αἴτημα τῆς Τουρκίας νὰ ἀποσύρῃ προσωρινῶς ὡρισμένας τουρκικὰς δυνάμεις ἐκ τοῦ ΝΑΤΟ, προσέκρουσεν εἰς δυσχερείας πλησίον τοῦ ἀνωτάτου διοικητοῦ τῶν συμμαχικῶν δυνάμεων.

Οἱ Τοῦρκοι καυχῶνται

ΑΓΚΥΡΑ. Ἡ ἐφημερὶς «Μιλλιέτ» εἰς ἄρθρον της γράφει ὅτι «ἡ στρατιωτικὴ ἐπέμβασις τῆς Τουρκίας εἰς τὴν Κύπρον, εἶχε τὰ ἀκόλουθα ἀποτελέσματα».

1) Ἐξησφαλίσθη ἡ κατάπαυσις τοῦ πυρὸς καὶ αἱ Ἑλληνοκυπριακαὶ ἐπιθέσεις ἀνεστάλησαν. Οἱ Ἕλληνες Κύπριοι γνωρίζουν τώρα ὅτι κατ' οὐδένα τρόπον ἡ ἕνωσις τῆς Κύπρου μὲ τὴν Ἑλλάδα δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ διὰ τῆς βίας. Ἀφ' ἑτέρου οἱ Τουρκοκύπριοι διέφυγον τὴν ἐξόντωσιν.

2) Οἱ Ἕλληνες Κύπριοι δὲν θὰ δύνανται πλέον νὰ ἐπαναλάβουν εὐκόλως τὰς ἀνοήτους πράξεις τὰς ὁποίας διέπραξαν μέχρι σήμερον, πιστεύοντες ὅτι ἡ Τουρκία δὲν θὰ ἐπενέβαινεν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν Κυβέρνησιν Παπανδρέου ἡ ὁποία διέπραξεν τὸ ἴδιον σφάλμα εἰς τοὺς ὑπολογισμούς της καὶ ἤλλαξε στάσιν.

ΤΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ ΕΝΗΡΓΗΣΑΝ ΚΑΙ ΧΘΕΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΤΙΚΗΝ ΠΤΗΣΙΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΝ ΤΟΥ ΚΟΚΚΙΝΑ

ΑΓΚΥΡΑ. Τουρκικὰ ἀεριωθούμενα ἐξετέλεσαν χθὲς καὶ ἄλλας ἀναγνωριστικὰς πτήσεις ὑπεράνω τῆς περιοχῆς τοῦ Κοκκινᾶ.

Τοῦρκος κυβερνητικὸς ἐκπρόσωπος, ὁ ὁποῖος ἀνεκοίνωσε τὴν ἀνωτέρω πληροφορίαν προσέθεσεν ὅτι τὰ καταδιωκτικὰ δὲν ἔκαμον χρῆσιν τῶν πυροβόλων των.

«Αἱ ἀναγνωριστικαὶ πτήσεις —εἶπεν ὁ ἐκπρόσωπος— θὰ συνεχισθοῦν μέχρις ὅτου οἱ Ἑλληνοκύπριοι ἐπιστρέψουν εἰς τὰς θέσεις ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐξαπέλυσαν τὴν 5ην Αὐγούστου τὰς ἐπιθέσεις των ἐναντίον τῶν Τουρκοκυπριακῶν χωρίων».

ΣΙΚΑΓΟΝ. Ἡ ἐφημερὶς «Βῆμα τοῦ Σικάγου» εἰς σχόλιόν της ἐπὶ τῆς Κυπριακῆς κρίσεως γράφει ὅτι ἡ κατάστασις διέπεται ὑπὸ δύο παραγόντων.

«Ὁ πρῶτος εἶναι ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐξευρεθῇ λογικὴ λύσις ἐπὶ τῆς διενέξεως αὐτῆς. Οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Τοῦρκοι μισοῦν ἀλλήλους ἐπὶ αἰῶνας, εἰς τὴν Κύπρον, οἱ δύο ἐχθροὶ ἀντιμετωπίζονται ἀμέσως.

»Ὁ δεύτερος βασικὸς παράγων εἶναι ὅτι ἡ Κυπριακὴ κρίσις δὲν μᾶς ἀφορᾷ».

Ἡ ἐφημερὶς προσθέτει ὅτι, πιθανὸν νὰ ἐθεωρεῖτο ὅτι ἡ κρίσις αὕτη ἀφορᾷ τὰς Ἡν. Πολιτείας, λόγῳ τοῦ ρόλου των εἰς τὴν Βορειοατλαντικὴν συμμαχίαν, μέλη τῆς ὁποίας εἶναι ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Τουρκία.

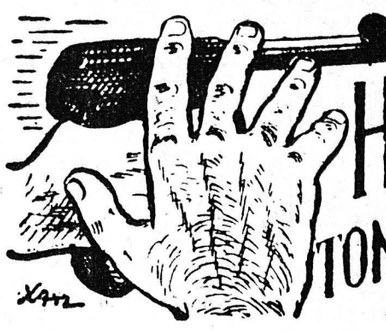

Πρὸ πενηκοντα ἐτῶν

Η ΣΠΙΘΑ ΠΟΥ ΑΝΑΨΕ ΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

ΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΤΟΥ ΣΕΡΑΓΕΒΟΥ

2ον

—Πρέπει νὰ σαρώσωμε τοὺς Σέρβους, ἀνεφώνησε, λίγο ἀργότερα, ὁ αὐτοκρατορικὸς καμποτίνος.

"Αν πρέπει νὰ πιστέψω τὰ «Ἀπομνημονεύματα» τοῦ πρίγκιπος φὸν Μπύλοβ, ὁ πρεσβευτὴς τῆς Αὐστρίας στὸ Βερολῖνο ἔκρινε μὲ εἰλικρίνεια ὅτι, πολιτικῶς, ἡ ἐξαφάνισις τοῦ διαδόχου τοῦ στέμματος ἦταν μιὰ χάρι τῆς Θείας Προνοίας:

«Ὁ ἐμπαθὴς χαρακτήρας τοῦ ἀρχιδουκός, τὸ μῖσος του ἐναντίον τῶν Μαγυάρων, ἡ τυφλὴ προτίμησί του γιὰ τοὺς Τσέχους καὶ τοὺς Σλαύους τοῦ Νότου, ἡ ὑπερβολικὴ εὔνοια του πρὸς τὸν κλῆρο, θὰ μποροῦσαν νὰ προκαλέσουν σοβαρὲς ταραχές, καὶ ἴσως τὸν ἐμφύλιο πόλεμο».

Ὁ Μπίσμαρκεῖχε δίκαιο ποὺ εἶχε πῆ ἄλλοτε:

—Ὁ προσεχὴς πόλεμος θὰ ἐκραγῆ γιὰ ἕνα ἠλίθιο πρᾶγμα ποὺ θὰ συμβῆ στὰ Βαλκάνια.

Ὁ κόσμος γλίστρησε σιγὰ–σιγὰ πρὸς τὴν καταστροφή. Στὶς 5 Ἰουλίου, ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας γνωστοποίησε στὴν Αὐστρο—Οὐγγαρία ὅτι ἂν ὁ Φραγκίσκος Ἰωσὴφ ἤθελε νὰ «τιμωρήσῃ» τὸ Σερβικὸν κράτος, καὶ ἂν ἡ Ρωσία ἔκρινε ὅτι ἔπρεπε νὰ τὸ ὑπερασπίσῃ, ἡ Βιέννη θὰ μποροῦσε νὰ λογαριάζῃ στὴν «πιστὴ ὑποστήριξι» τοῦΒερολίνου. Ἐνισχυμένος ἀπ' τὴν ἐνθάρρυνσι τοῦ συμμάχου του, ὁ Φραγκίσκος — Ἰωσὴφ ἄρχισε, στὶς 7 Ἰουλίου, νὰ ἑτοιμάζῃ τὸ περίφημο τελεσίγραφο ποὺ πήγαζε ἀπὸ τὴν δολοφονία τοῦ Σεράγιεβου, τελεσίγραφο ποὺ δὲν ἐστάλη στὴν Σερβία παρὰ στὶς 23.

Ἀνάμεσα στὶς 12 καὶ 15 Ἰουλίου ἄρχισαν νὰ ἐμφανίζωνται οἱ προάγγελες διαδόσεις: Τὸ «ἠλίθιο πρᾶγμα» ἄρχισε νὰ προκαλῆ πτῶσι στὸ χρηματιστήριο. Ἕνα βράδυ, ὁ Λουΐ Ἀλμπέρ, τοῦ «Φιγκαρό», πῆρε κατὰ τὰ μέρος τὸν Ραϋμὸν Ρεκουλὺ γιὰ νὰ τοῦ πῆ:

—Λαμβάνομε ἀπ' τὴ Βιέννη καὶ τὴ Βουδαπέστη πολὺ ἀνησυχητικὲς εἰδήσεις. Τὸ χρηματιστήριο ἐκεῖ εἶναι σὲ κακὰ χάλια. Ὅλος ὁ κόσμος πουλᾶ, σὲ ὁποιαδήποτε τιμή. Φαίνεται ὅτι τὸ σημείωμα ποὺ θὰ ἐπιδοθῆ στὸ Βελιγράδι θὰ εἶναι, ἀντίθετο ἀπ' ὅ,τι μᾶς λένε στὸ ὑπουργεῖο ἐξωτερικῶν, ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ ἔντονο καὶ κοφτὸ καὶ ἱκανὸ νὰ προκαλέσῃ πόλεμο!

Ὁ Πουανκαρὲ ἐπιβιβάσθηκε, μαζὶ μὲ τὸν Βιβιάνι, στὸ θωρηκτὸ «Γαλλία» καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν Πετρούπολι... Σκοπός του ἦταν νὰ βεβαιωθῆ γιὰ τὴν καλὴ λειτουργία τῆς γαλλο — ρωσικῆς συμμαχίας, πού, κατὰ τὸν Γάλλο πρεσβευτὴ Παλαιολόγο, ἔπρεπε ν' ἀναζωογονηθῆ. Ὁ Αὐστριακὸς στρατιωτικὸς ἀκόλουθος στὴν Ρωσία εἶχε δίκηο νὰ πῆ, σ' ἕναν ἀνώτερο λειτουργὸ τῆς Τσαρικῆς Ρωσίας:

—Εἴμαστε βέβαιοι γιὰ τὴν φιλειρηνική σας στάσι.

—Καὶ γιατὶ λοιπόν; τὸν ρώτησε ὁ Ρῶσος.

—Μὰ γιατὶ ἡ χώρα σας δὲν εἶναι τώρα σὲ κατάστασι νὰ κάνῃ πόλεμο. Πρωτ' ἀπ' ὅλα, δὲν ἔχετε κατάλληλο ἐξοπλισμό, καί, δεύτερον, ἂν ξεσποῦσε πόλεμος σὲ σᾶς θὰ γινόταν, ἔπειτα ἀπὸ σύντομο διάστημα ἐπανάστασις!

Πόσο προφητικὰ λόγια! Ἡ Βαρβάρα Τούσμαν, στὸ πολὺ ἐνδιαφέρον βιβλίο της «Αὔγουστος τοῦ 14», ποὺ ἐξεδόθη τελευταῖα, μᾶς παρέχει μερικοὺς εὐγλώττους ἀριθμοὺς γιὰ τὸν ρωσικὸ στρατὸ τοῦ 1914. Ἔτσι ἡ Ρωσία φαίνεται ὅτι ἄρχισε τὶς ἐχθροπραξίες «μὲ 850 ὀβίδες γιὰ κάθε κανόνι», ἐνῶ τὰ δυτικὰ στρατεύματα εἶχαν ἀπὸ 2.000 ἕως 3.000. Ἡ μεραρχία πεζικοῦ εἶχε ἑπτὰ πυροβολαρχίες ἐκστρατείας, ἔναντι τῶν δεκατεσσάρων ποὺ εἶχε ἡ γερμανικὴ μεραρχία. Ὁλόκληρος ὁ ρωσικὸς στρατὸς εἶχε 60 πυροβολαρχίες, ἔναντι τῶν 38 τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ.

Ἡ Γαλλία δὲν γνώριζε καλὰ αὐτοὺς τοὺς ἀριθμούς, τυφλωμένη ἀπ' τὸν συντριπτικὸ ἀριθμὸ τῶν στρατιωτῶν ποὺ — πάνω στὸ χαρτὶ — ἡ Ρωσία θὰ μποροῦσε ν' ἀραδιάσῃ ἐναντίον τῶν αὐτοκρατοριῶν τῆς κεντρικῆς Εὐρώπης: Ἐξήμισυ ἑκατομμύρια, συνολικά...

Ἐνῶ ὁ Πουανκαρὲ καὶ οἱ Ρῶσοι μονάρχες ἀντήλλασσαν προπόσεις κι' ἔκαναν σχέδια νὰ ξαναϊδωθοῦν πάλι στὰ 1915, τὰ γεγονότα ἐξακολουθοῦσαν νὰ προοδεύουν.

Τὸ τελεσίγραφο ποὺ ἔστειλαν στὴν Σερβία στὶς 23 τοῦ μηνός, μύριζε μπαρούτι: Ἡ Βιέννη ἀπαιτοῦσε ἀπ' τὸ Βελιγράδι, ἐκτὸς ἀπ' τὶς κυρώσεις καὶ τὶς ἐξηγήσεις, τὴν αὐστριακὴ ἀνάμιξι στὴν ἔρευνα ποὺ γινόταν στὴν Σερβία γιὰ ν' ἀνακαλύψουν τοὺς συνενόχους τῆς δολοφονίας. Ἡ προθεσμία τοῦ τελεσιγράφου ἔληγε στὶς 25, στὶς 6 τὸ ἀπόγευμα. Ἀλλὰ ἡ Σερβία ἀπηύθυνε μιὰ τόσο μετρημένη ἀπάντησι, ὥστε ὁ Γουλιέλμος Β' ἀνεφώνησε:

—Νὰ ποὺ ἔσβησαν ὅλα τὰ κίνητρα τοῦ πολέμου! Αὐτὸ εἶναι περισσότερο ἀπ' ὅ,τιμποροῦσε νὰ περιμένῃ κανεὶς! Μεγάλη ἐπιτυχία γιὰ τὴν Βιέννη!

Ὁ θρασύδειλος ἔβλεπε νὰ ἔρχεται ὁ πόλεμος, καί, ἔχοντας ἤδη ξεμεθύσει, ἤλπιζε νὰ σταματήσῃ τὴν μηχανὴ ποὺ εἶχε βοηθήσει ὁ ἴδιος νὰ ἐξαπολυθῆ. Ἤδη, στὶς 24, εἶχε ζητήσει ἀπ' τὸν βαρῶνο ντὲ Σὲν νὰ γνωστοποιήσῃ στὴν Γαλλικὴ κυβέρνησι ὅτι ἡ «φιλονικία» μὲ τὴν Σερβία ἦταν, «κατὰ τὴν γνώμη τῆς κυβερνήσεως τοῦ Βερολίνου, μιὰ ὑπόθεσι ποὺ δὲν